

หน่วยที่ 3

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

อาจารย์ ดร.ปัญญาดา จันทกิจ
วิทยาลัยนวัตกรรมและการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงเป็นการทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อให้เกิดความแตกต่าง หรือเพื่อให้เกิดสภาวะใหม่ที่ต้องการในอนาคต ที่การเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญทั้งต่อระบบคิดและโครงสร้างหรือวิธีปฏิบัติ

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการที่ดี พึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำ และการบริหาร

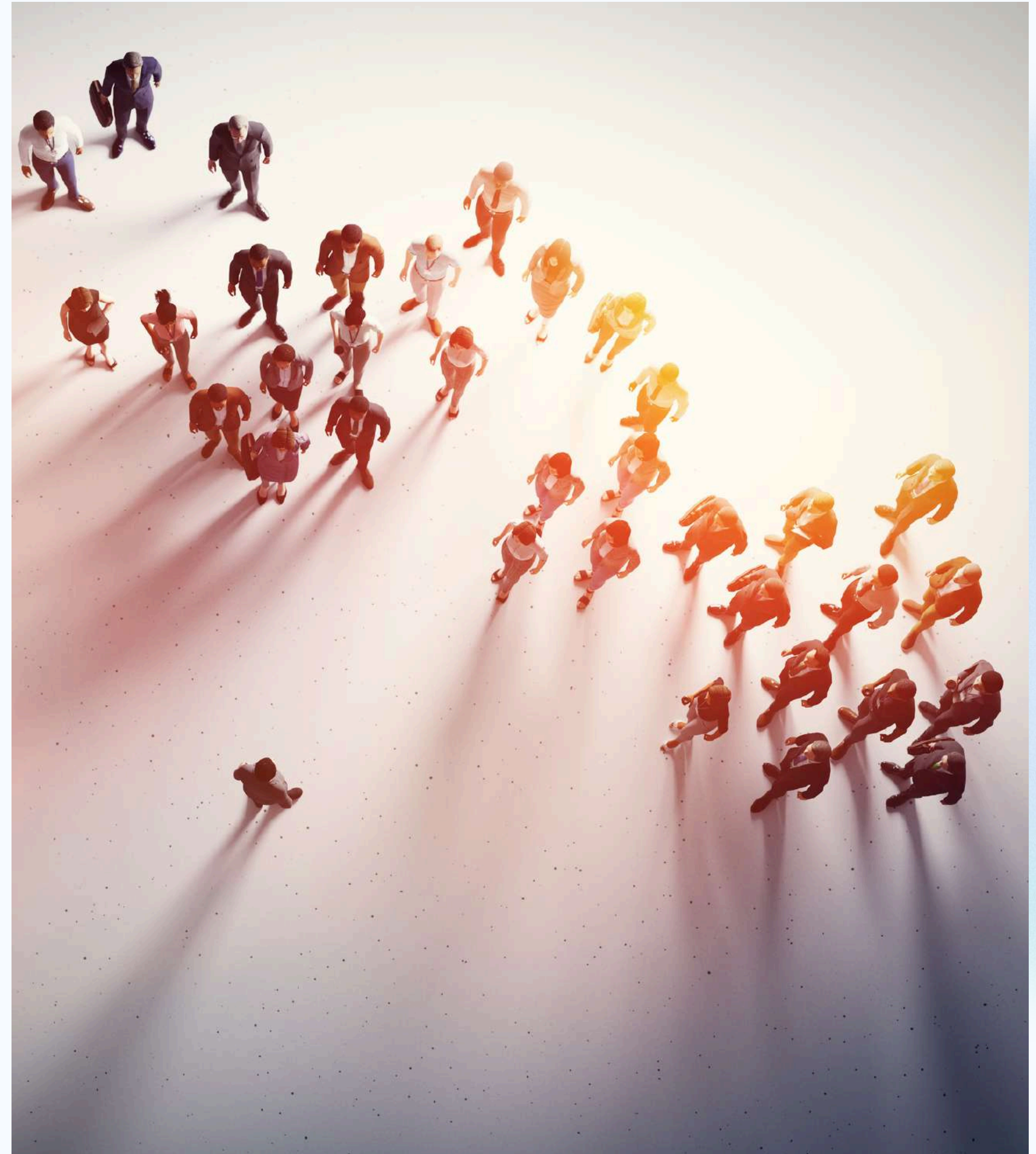
- การบริหารจัดการ จะเน้นที่การวางแผนการจัดระเบียบ การควบคุม การรักษาระบบและโครงสร้าง
- ส่วนภาวะผู้นำ มุ่งสร้างสิ่งใหม่ๆ พัฒนาปรับเปลี่ยน มองอะไรไกล ทำหลายสิ่งเต็ม ๆ มุ่งทำในสิ่งที่ถูกต้อง

ความหมายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นภาวะผู้นำที่มุ่งขยายมุมมองและยกระดับความสนใจของผู้ตาม ทำให้ผู้ตามตระหนักถึงความสำคัญและยอมรับในจุดประสงค์ภารกิจของกลุ่มหรือองค์กร ผู้นำจะช่วยชี้้นำให้ผู้ตามมองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

กระบวนการที่ผู้นำและผู้ตามต่างช่วยกันยกระดับของคุณธรรมและแรงจูงใจของกันและกันให้สูงขึ้น และพ้นจากสิ่งชั่วช้าทางอารมณ์ เช่น ความกลัว ความโลภ หรือความอิจฉาริษยา ผู้นำจะหาวิธียกระดับจิตใจของผู้ตามด้วยการดึงดูดความสนใจ มาสู่อุดมการณ์และค่านิยมอันดีงาม

**องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
มี 4 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้**

องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ต่อ)

1. การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ (Idealized influence)

เป็นความสามารถพิเศษของผู้นำ หรือเรียกว่าการใช้อิทธิพลเชิงอุดมการณ์เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกด้วยบทบาทที่เข้มแข็งให้ผู้ตามมองเห็น ผู้ตามรับรู้พฤติกรรมของผู้นำ แล้วเกิดการลอกเลียนแบบพฤติกรรมตามปกติแล้วผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีความประพฤติกการปฏิบัติที่มีมาตรฐานทางศีลธรรม และจริยธรรมสูงจนเกิดการยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงามและได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ตามพร้อมทั้งได้รับความไว้วางใจอย่างสูง ผู้นำจึงสามารถที่จะให้วิสัยทัศน์และสร้างความเข้าใจต่อเป้าหมายของพันธกิจแก่ผู้ตาม

องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ต่อ)

2. การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation)

เป็นพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกด้วยการสื่อสารให้ผู้ตามทราบถึงความคาดหวังที่สูงของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม การสร้างแรงบันดาลใจด้วยการจูงใจ ให้ผู้ตามยึดมั่นและร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ขององค์กร

ในทางปฏิบัติผู้นำจะใช้สัญลักษณ์และการปลุกเร้าให้กลุ่มทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย แผนการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของตนเองเป็นผู้สร้างให้เกิดการทำงานเป็นทีมผู้นำจะพยายามจูงใจ ผู้ตามให้ทำงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยสร้าง จิตสำนึกให้ผู้ตามเห็นความสำคัญของเป้าหมาย ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจึงจะทำให้องค์กรก้าวหน้า

องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ต่อ)

3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา (INTELLECTUAL STIMULATION)

เป็นพฤติกรรมของผู้นำ ที่แสดงออก ด้วยการกระตุ้นให้เกิดการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และท้าทายต่อความเชื่อค่านิยมทั้งหมดของตนเอง ของผู้นำ และองค์กร

ผู้นำจะสนับสนุนให้ผู้ตามสร้างแนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อการพัฒนางานแก้ปัญหาหรือหาทางออกด้วยตัวเอง

องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ต่อ)

4. การมุ่งความสำคัญเป็นรายบุคคล (INDIVIDUALIZED CONSIDERATION)

เป็นพฤติกรรมของผู้นำ ที่ให้ความสำคัญต่อบรรยากาศการทำงานที่ดี ด้วยการใส่ใจ รับรู้และตอบสนองความต้องการเป็นรายบุคคลของผู้ตาม ผู้นำแสดงบทบาทความเป็นครู พี่เลี้ยง และปรีกษา พัฒนาศักยภาพของผู้ตาม ใช้วิธีการกระจายอำนาจ การตัดสินใจให้แก่ผู้ตาม เพื่อเพิ่มความรู้ความมั่นใจของผู้ตาม

คุณลักษณะสำคัญของผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่สร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นทีมให้บรรลุผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยม

ประการแรก

วิสัยทัศน์เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เนื่องจากผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและทรงพลังซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์กร

ประการที่สอง

ความเห็นอกเห็นใจมีบทบาทสำคัญ เนื่องจากผู้นำที่เข้าใจและตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลของสมาชิกในทีมจะสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เป็นบวกและครอบคลุม

คุณลักษณะสำคัญของผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ต่อ)

ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการถ่ายทอดพันธกิจขององค์กรและสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร ความซื่อสัตย์ และความสม่ำเสมอก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน เนื่องจากผู้นำที่สร้างการเปลี่ยนแปลงจะนำโดยเป็นแบบอย่าง สร้างความไว้วางใจ และความน่าเชื่อถือภายในทีมของตน

สุดท้าย ความสามารถในการปรับตัวช่วยให้ผู้นำสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ ทำให้เกิดความยืดหยุ่นและความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง คุณลักษณะเหล่านี้โดยรวมแล้วมีส่วนช่วยให้การเป็นผู้นำมีผลกระทบในการเปลี่ยนแปลงองค์กร

ข้อดีของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ประโยชน์ของการเป็นผู้นำเชิงเปลี่ยนแปลงนั้นมีมากมาย ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อบุคคลและองค์กร

ข้อ 1

รูปแบบการเป็นผู้นำนี้ส่งเสริมความรู้สึกถึงวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน ทำให้สมาชิกในทีมมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leaders) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาและการปรับตัวภายในองค์กร โดยการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์

ข้อ 2

การให้ความสำคัญกับการพิจารณาและเอาใจใส่เป็นรายบุคคลช่วยเพิ่มความพึงพอใจ การมีส่วนร่วม และความรู้สึกมีคุณค่าของพนักงาน ด้านแรงจูงใจของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่ระดับประสิทธิภาพและผลผลิตที่สูงขึ้น เนื่องจากสมาชิกในทีมได้รับแรงบันดาลใจให้ทุ่มเทอย่างเต็มที่

ข้อ 3

ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในการเปลี่ยนแปลงสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เป็นบวกและครอบคลุม ซึ่งส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการทำงานเป็นทีมอย่างเหนียวแน่น

โดยรวมแล้ว ประโยชน์ของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงนั้นไม่ได้จำกัดอยู่แค่ผลลัพธ์ในระยะสั้น แต่ยังช่วยส่งเสริมความสำเร็จและความยั่งยืนขององค์กรในระยะยาวอีกด้วย

สรุป

ผู้นำการเปลี่ยนแปลง แสดงออกด้วยการเป็นแม่แบบแล้วสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ตามลอกเลียนแบบ ผู้นำให้ความสำคัญถึงความต้องการความสำเร็จและโอกาสก้าวหน้าของผู้ตามเป็นรายบุคคล สร้างแรงจูงใจและความมุ่งมั่นให้ผู้ตามมองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน สามารถดำเนินการได้ 4 รูปแบบ คือ

1. การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์
2. การสร้างแรงบันดาลใจ
3. การกระตุ้นให้เกิดการใช้ปัญญา
4. มุ่งให้ความสนใจ ถึงความสามารถและศักยภาพของบุคคล

